

Krystyna Szyszko
nauczyciel bibliotekarz
CDN PBP w Pile

Edukacja czytelnicza i medialna na lekcjach bibliotecznych

Lekcje biblioteczne są jedną z podstawowych form realizowania edukacji czytelniczej i medialnej w bibliotece pedagogicznej. W niniejszym tekście chcę podzielić się refleksjami z przeprowadzonych przeze mnie działań w Bibliotece Pedagogicznej w Pile w ostatnich trzech latach, skierowanych do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych.

Głównym celem zajęć było zachęcanie do czytania, promocja biblioteki pedagogicznej i jej zbiorów. Działania te wpisują się w trzeci kierunek polityki oświatowej państwa na rok 2015/2016: *Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.*

Prowadzone lekcje dotyczyły paru obszarów:

- Edukacja historyczna
- Edukacja kulturowa
- Edukacja czytelnicza i medialna (przysposobienie biblioteczne)

150 rocznica powstania styczniowego, Bohater w czasie holocaustu to tematy bibliotecznych lekcji historycznych. Cele jakie sobie postawiłam to rozwijanie postawy patriotycznej, przekazywanie ważnych treści dotyczących wydarzeń z historii Polski i Europy i wreszcie - kształtowanie postawy moralnej przez pokazywanie sylwetek bohaterów. Uczniowie pracując z tekstem, wyszukując wiadomości, mogli poznać piękne postacie i organizacje, takie jak: Jan Karski, Witold Pilecki, Irena Sendlerowa, Henryk Sławik, Raul Wallenberg oraz Żegota.

Wykorzystałam wiele materiałów (książek, artykułów), które pojawiały się w mediach w związku z rocznicami:

- ✓ 2013 r. - 150 rocznica powstania styczniowego
- ✓ 2014 r. - 100 rocznica urodzin Jana Karskiego
- ✓ 2012 r. - 100 rocznica urodzin Raula Wallenberga.

Wymienię tu przykładowe materiały, które wykorzystałam: czasopismo *Ale Historia* dodatek do *Gazety Wyborczej*, *Chwała oręża Polskiego*, dodatek do *Rzeczpospolitej*, komiks o Janie Karskim – książka napisana przez Włochów, czy ryciny Artura Grottgera o powstaniu styczniowym. Polecałam uczniom bardzo ciekawe audycje radiowe *Kroniki powstania styczniowego*.

Przygotowując lekcje o kulturze ludowej inspirowałam się 200 rocznicą urodzin Oskara Kolberga, która przypadła na 2014 r. Zajęcia te były okazją, aby podkreślić rolę kultury ludowej w życiu współczesnego człowieka, pokazać jej obecność w obszarze kultury narodowej, zwrócić uwagę na bogactwo i piękno kultury ludowej w sztuce, literaturze, rzemiośle, muzyce, tańcach, obyczajach,

humorze. Wykorzystałam do lekcji księgozbiór biblioteczny oraz prywatne eksponaty rzemiosła i sztuki ludowej. Była to też okazja poznania ciekawej postaci Oskara Kolberga, rówieśnika Fryderyka Chopina.

Kolejny typ lekcji, które przeprowadziłam, to lekcje czytelnicze i medialne, które przybliżały uczniom historię radia i jego współczesne aspekty funkcjonowania (rodzaje stacji, tworzywo radia, praca radiowca). Polskie Radio z okazji swej 90 rocznicy istnienia udostępniło słuchaczom swoją różnorodną ofertę, także w Internecie. Skorzystałam z niej przygotowując lekcje *Co warto wiedzieć o radiu?*

Natomiast w ramach przysposobienia bibliotecznego pokazywałam uczniom działy udostępniania naszej biblioteki – Wypożyczalnię, Czytelnię i Dział Multimediów. W edukacji czytelniczej uczniów ważne było też zapoznanie ze stroną internetowej Biblioteki Pedagogicznej w Pile (www.bp.pila.pl), - ze sposobem przeszukiwania katalogu on-line biblioteki, pokazanie jak znaleźć potrzebne materiały, jak zrobić zestawienie bibliograficzne, jak się zapisać zdalnie do biblioteki. Uczniowie podczas zajęć mieli okazję poznać przydatne im książki, informatory, kompendia – np. dla maturzystów, sfilmowane lektury, audiobooki.

Podczas zajęć pomocne mi były opracowane przeze mnie prezentacje multimedialne w programie Power Point a także Prezi. Urozmaicheniem były zadania interaktywne - wykreślanek, krzyżówki w programie Hot Potatoes jak również zaśpiewanie z uczniami *Pieśni Powstańców 1863*.

Podstawowym działaniem była praca z tekstem – przygotowanymi materiałami tematycznymi. Był to sposób na obcowanie uczniów z tradycyjnym tekstem, okazja do uczniowskiej analizy i interpretacji tekstu, szybkiego odnajdywania odpowiedzi na przygotowane zadania. No i oczywiście - zadania na komputerze, które najbardziej aktywizowały uczniów.

Gościłam wiele klas szkół pilskich i z sąsiednich miejscowości tj. z Wyrzyska, Wysokiej, Białośliwia

i Kaczor. Myślę, że podczas wymienionych zajęć udało mi się zrealizować moje zamierzenia, a także, że uczniowie i nauczyciele włączyli je w proces swojego nauczania i uczenia się. Moja oferta spotkała się ze sporym zainteresowaniem. Miło było przeczytać w komentarzach ze strony internetowej Gimnazjum w Wyrzysku, że otrzymali „żywą lekcję historii”, a z innej lekcji: „*Ten niezwykle bogaty w wiedzę i zdobywanie praktycznych umiejętności czytelniczo – medialnych wyjazd stał się okazją do realizowania priorytetów edukacyjnych dla gimnazjów*”. Opisane lekcje dały mi dużo satysfakcji, były sporym doświadczeniem w mojej pracy, zarówno w sferze poznawczej jak i dydaktycznej. Były okazją do promocji mojej placówki i popularyzowania zasobów bibliotecznych – ciekawych książek, artykułów, płyt, filmów.

Zdjęcia z wybranych lekcji, przeprowadzonych w 2014 i 2015 r.

